

Hjälpökande och organisering av stöd och behandling

- Eva Samuelsson
- Institutionen för socialt arbete

Tre huvudsakliga budskap

- Det måste vara enkelt att söka hjälp.
- Betoningen på individuellt ansvar bidrar till skam och stigma.
- Spelproblem måste betraktas och hanteras som ett biopsykosocialt fenomen.

Vikten av att fånga upp problemet

Jag var där ute hos min husläkare... egentligen så var det för att jag var sjuk för något annat. Sista kvarten frågade jag "vad finns det man kan göra om man har ett spelberoende?". Hon sa ju direkt "nej, men du får boka en ny tid i så fall. Sånt där tar lång tid. Det funkar inte på en kvart". Och då gjorde jag aldrig det. Jag klandrar ju inte henne heller. Jag var ju väldigt fel när jag öppnade upp det. Samtidigt så tror jag ingen skulle gå dit och säga så bara för skojs heller. "Erik" 20-30 år

Normen att vara rationell och ta individuellt ansvar bidrar till skam och stigma

Jag tror att det läggs så otrolig vikt på ekonomi i dagens samhälle, att man alltid ska kunna ha pengar, man ska alltid ha råd och man ska alltid ... att göra rätt ekonomiska beslut är ju någonting som är väldigt positivt och någonting som hyllas. Att göra fel ekonomiska beslut kanske är någonting som det inte pratas speciellt mycket om utan kanske göms undan. De dagarna som jag har förlorat jättemycket pengar, de har ju inte jag velat gå ut. Jag har inte velat lämna min lägenhet. "David" 20–30 år

Kärnan i diagnosen är kontrollförlust

Eftersom jag har spelat med mycket större summor var den gränsen jag satte orimligt hög. Jag prövade faktiskt att sätta en lägre gräns på 500. Men den ångesten och ilskan gentemot den spärren, den tog ju över så då blev det i stället att jag sökte mig någon annanstans och spelade för det femdubbla i stället, när jag hade uppnått den gränsen. Så den funkade inte på mig utan det triggade bara mig åt ett helt annat håll.

"Robin" 30–40 år

Paradoxen mellan att betraktas som sjuk och förväntas ta ansvar

Det är ju så här att ansvaret är ju mitt egentligen. Jag är ju en vuxen människa, jag är inte omyndigförklarad. Men problemet är ju att det är hjärnsjukdom. Och det gör att jag klarar inte av att hantera det. De borde ju inse att en människa kan inte ha så där mycket pengar och sätta in. Det var ju alltså tiotusentals kronor jag satte in. Det är klart att någonting inte stämmer. "Anna" 50–60 år

Spelproblem måste ses och hanteras som ett biopsykosocialt fenomen

Jag har funderat på var all missbruksproblematik kommer ifrån. Det kanske är för att det är någon kris i mitt liv tidigare. Att jag söker någon flykt från verkligheten genom spelet. Ibland har jag tänkt att det kanske beror på att jag jobbar med det jag jobbar som gör att jag försöker hitta något annat när jag kommer hem, för att glömma det. Men då sa behandlaren att det var det inte alls det, utan det var någon grej i min hjärna som vissa av oss har med oss. "Magnus" 40–50 år

Slutsatser

- Det måste finnas flexibilitet och kunskap i vård och omsorg för att fånga upp spelproblem
- Ha inte för höga förväntningar på att spelansvarsåtgärder ska lösa spelproblem
- Betona inte ensidigt ETT perspektiv på spelproblem i mötet med spelare
- Viktigt att erbjuda stöd till människor i livskriser i allmänhet